

Budsjettpresentasjon for 2024
31.oktober 2023
Kommunedirektør Hasse Ekman

Litt om budsjettet

Kommunen har ikke stått i en så krevende økonomisk situasjon på veldig lenge.

Budsjett for 2024 og økonomiplan for 2024-2027 må vedtas i balanse. Det betyr at kommunedirektøren legger fram et budsjett i balanse. Dersom kommunestyret vil gjøre endringer i budsjettet, må det også finnes inndekning for endringene (+/-).

Det legges fram et budsjett for 2024. Økonomiplanen gir føringer for perioden 2025-2027.

Hvordan vi har jobbet med budsjettet

Utgangspunktet er budsjettet for 2023.

Har det vært et *realistisk* budsjett? Har ting endret seg? Hva har skjedd i løpet av året?

Basert på opprinnelig budsjett for 2023, er det jobbet med å finne tiltak som kan gjøre at det kan legges fram et budsjett for 2024 som er *realistisk, forsvarlig og i balanse*.

Det er lagt opp til valgmuligheter for folkevalgte.

Forutsetninger i budsjett og økonomiplan

- ✓ Skatteinntekter og rammetilskudd er budsjettert i tråd med det som er lagt inn i statsbudsjettet og tallene fra KS sin prognosemodell.
- ✓ Eiendomsskatten er lagt inn på samme nivå som i 2023 i hele planperioden
- ✓ Det er lagt opp til en investeringsramme på 94,54 mill. kr. Finansieringen gjøres ved låneopptak etter 6 mnd og tas opp med 40 års avdragstid.
- ✓ Pensjon er lagt inn i tråd med KLP og SPK sine anbefalinger
- ✓ Vedlikehold av bygg er ikke prioritert, men videreført med samme nivå som 2023
- ✓ Stramme driftsrammer krever gjennomføring av omfattende tiltak for å kunne holde driftsutgiftene nede.
- ✓ Nye behov må dekkes med driftsmessige omprioriteringer innenfor rammene.
- ✓ Skiptvet kommune har bundet opp relativt store verdier i bygninger, hver kvm koster å drifte. Behov for eiendom skal kartlegges og mulighet for salg vurderes. Det er ikke lagt inn inntekter på dette i planperioden.
- ✓ Det er ikke gjort endringer i beregning av strømkostnadene for 2024.
- ✓ Det er ikke budsjettert med bruk av fond, eller overforbruk / mindreforbruk i planperioden.

Statsbudsjettet

Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter er det lagt til grunn en pris- og kostnadsvekst på 4,3 pst fra 2023 til 2024. Lønnsvekstene er anslått til 4,9 pst og prisveksten for varer og tjenester til 3,4 pst. Den største usikkerheten i anslaget gjelder utviklingen i energiprisen. Skiptvet kommune har fått 4,4% vekst for 2024.

Som følge av endringer i demografien, har estimert kostnadsnivå i Skiptvet kommune gått ned. Dette innebærer at behovsindeksen som benyttes i utgiftsutjevningen er redusert fra 1,03500 i 2023 til 1,02509 i 2024. Økonomisk innebærer dette at omfordelingen i utgiftsutjevningen har gått fra 1,658 mill. kr til – 2,104 mill. kr.

Skiptvet kommune har dermed fått mindre inntekter til å dekke utgiftene med.

Netto driftsresultat

i prosent av brutto driftsinntekter

Netto driftsresultat er en hovedindikator for økonomisk balanse i kommunesektoren. Netto driftsresultat er driftsinntekter fratrukket driftsutgifter, renter og avdrag. Netto driftsresultat viser hva kommunene sitter igjen med til avsetninger og overføringer til investeringer. Bare gjennom et positivt netto driftsresultat kan det bygges opp egenkapital til framtidige investeringer og økonomiske «buffer».

Teknisk beregningsutvalg for kommunesektoren har anbefalt et gjennomsnittlig nivå for netto driftsresultat for kommunesektoren på 1,75 % for å kunne opprettholde en sunn og robust økonomi.

Netto driftsresultat

i prosent av brutto driftsinntekter

Status økonomi per 2.tertial 2023

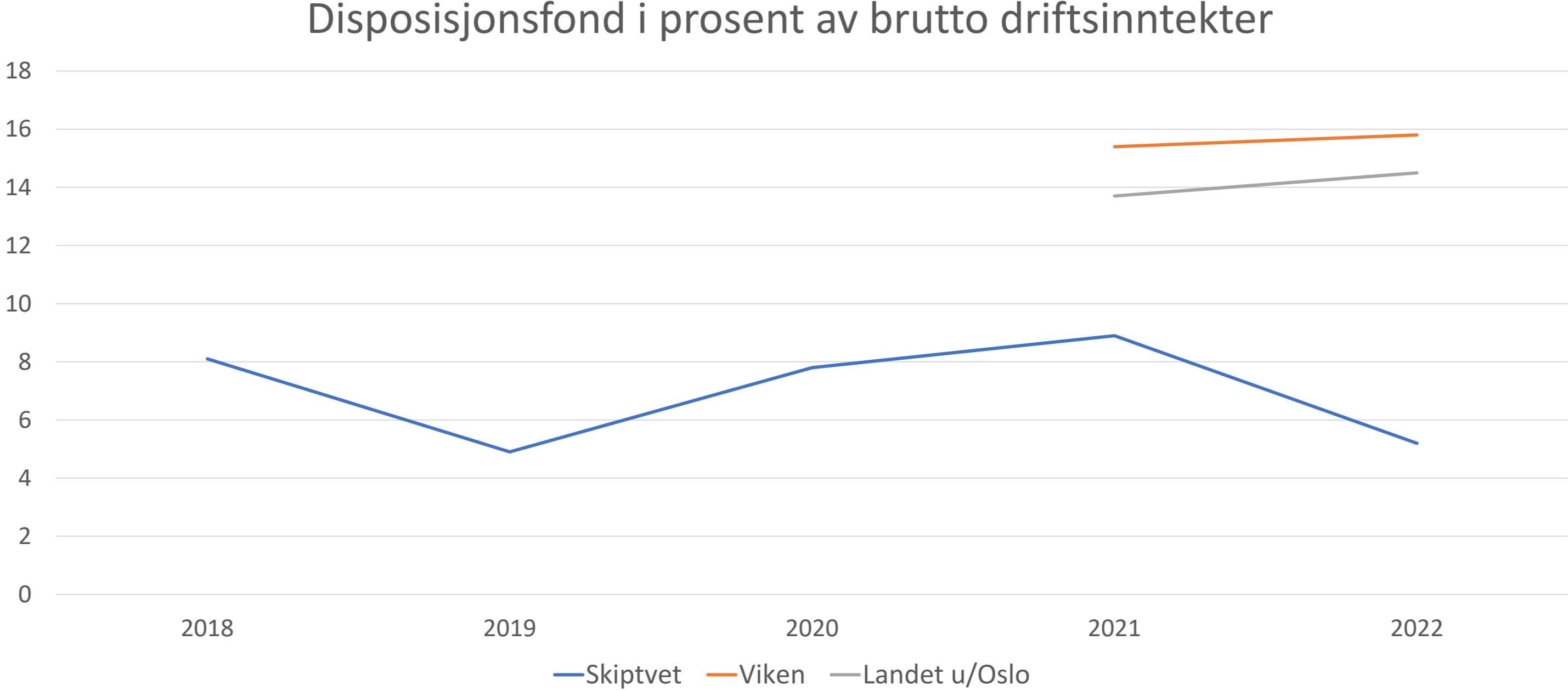
Ansvar	Regnskap 8 mnd	Rev B 8 mnd	Avvik i kr	Årsbudsjett
Økonomi & Personal	15 702 666,00	15 106 239,00	596 427,00	23 207 154,00
Samfunn	32 766 014,00	28 971 826,00	3 794 188,00	39 180 161,00
Oppvekst	87 239 202,00	80 284 537,00	6 954 665,00	124 294 859,00
Helse og Mestring	68 487 323,00	61 924 838,00	6 562 485,00	88 678 546,00
			17 907 765,00	
Finans	- 194 364 708,00	- 181 329 978,00	- 13 034 730,00	- 277 113 358,00
Reservekonto	-	1 168 425,00	- 1 168 425,00	1 752 638,00
Sum total			3 704 610,00	

Kommunens fondsbeholdning

Fond er regnskapsmessige avsetninger i tidligere eller inneværende regnskapsår til egenfinansiering av investeringer eller dekning av driftsutgifter i kommende budsjettår. Kommunens fondsbeholdning kan deles i fire; bundne og ubundne driftsfond og bundne og ubundne investeringsfond. Ubundne driftsfond (disposisjonsfond) kan brukes til både drifts- og investeringsformål. Bundne fond er midler avsatt til bestemte drifts- eller investeringsformål.

Disposisjonsfondet er det eneste fondet som fritt kan benyttes til å dekke utgifter i både drifts- og investeringsregnskapet. Størrelsen på disposisjonsfondet er et uttrykk for hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift, og er den delen av reservene som best gir uttrykk for den økonomiske handlefriheten.

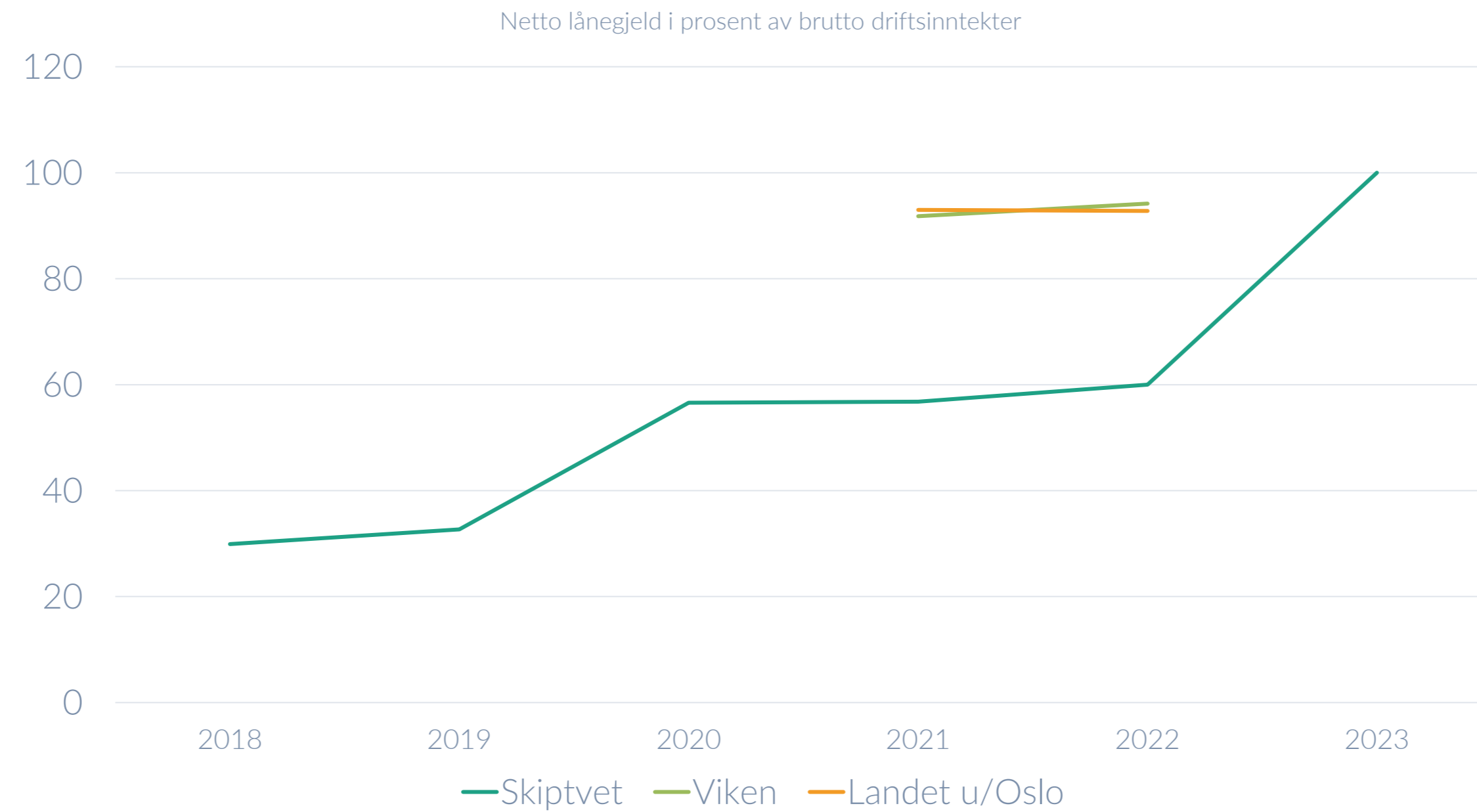
Kommunens fondsbeholdning

	2018	2019	2020	2021	2022
Skiptvet	8,1	4,9	7,8	8,9	5,2
Viken				15,4	15,8
Landet u/Oslo				13,7	14,5

Kun to kommuner i Viken har lavere prosentandel enn Skiptvet.

Kommunens gjeldsutvikling

	2018	2019	2020	2021	2022	2023 est
Skiptvet	29,9	32,7	56,6	56,8	60	100
Viken				91,8	94,2	
Landet u/Oslo				93	92,8	

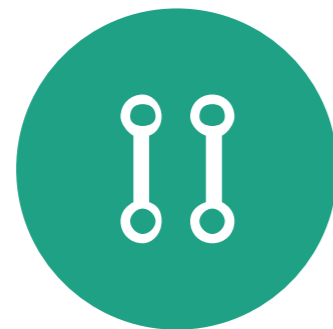
Driftsrammer for perioden

Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 andre ledd

Ansvarsområde	BUDSJETT 2024	BUDSJETT 2023	REGNSKAP 2022	BUDSJETT 2025	BUDSJETT 2026
Økonomi og personal	21 971 131	22 402 154	22 724 231	21 056 178	20 346 691
Samfunn	40 626 738	35 645 389	50 020 990	39 133 564	38 297 708
Oppvekst	131 545 475	120 919 859	126 975 944	126 956 500	124 618 630
Helse og mestring	100 709 779	87 346 939	91 116 435	101 048 881	101 810 095
	0	0	0	0	0
Finans	-2 000 000	3 002 638	-1 141 616	-2 000 000	-2 000 000
	<u>292 853 123</u>	<u>269 316 979</u>	<u>289 695 983</u>	<u>286 195 123</u>	<u>283 073 124</u>

Oppvekst

De viktigste driftsendringene for 2024

Økning i barnevernstjenester

Kostnader til barnevern er lagt med en økning på 1,9 mill kroner.

Eksterne rammefaktorer

Endrede eksterne rammefaktorer, som økt antall flyktninger.

Legge ned elevkantina

Det foreslås å legge ned elevkantina på Kirkelund.

Kutt i administrasjon

Kommunalsjef oppvekst går av med pensjon, og denne stillingen erstattes ikke.

Nedbemanning i perioden

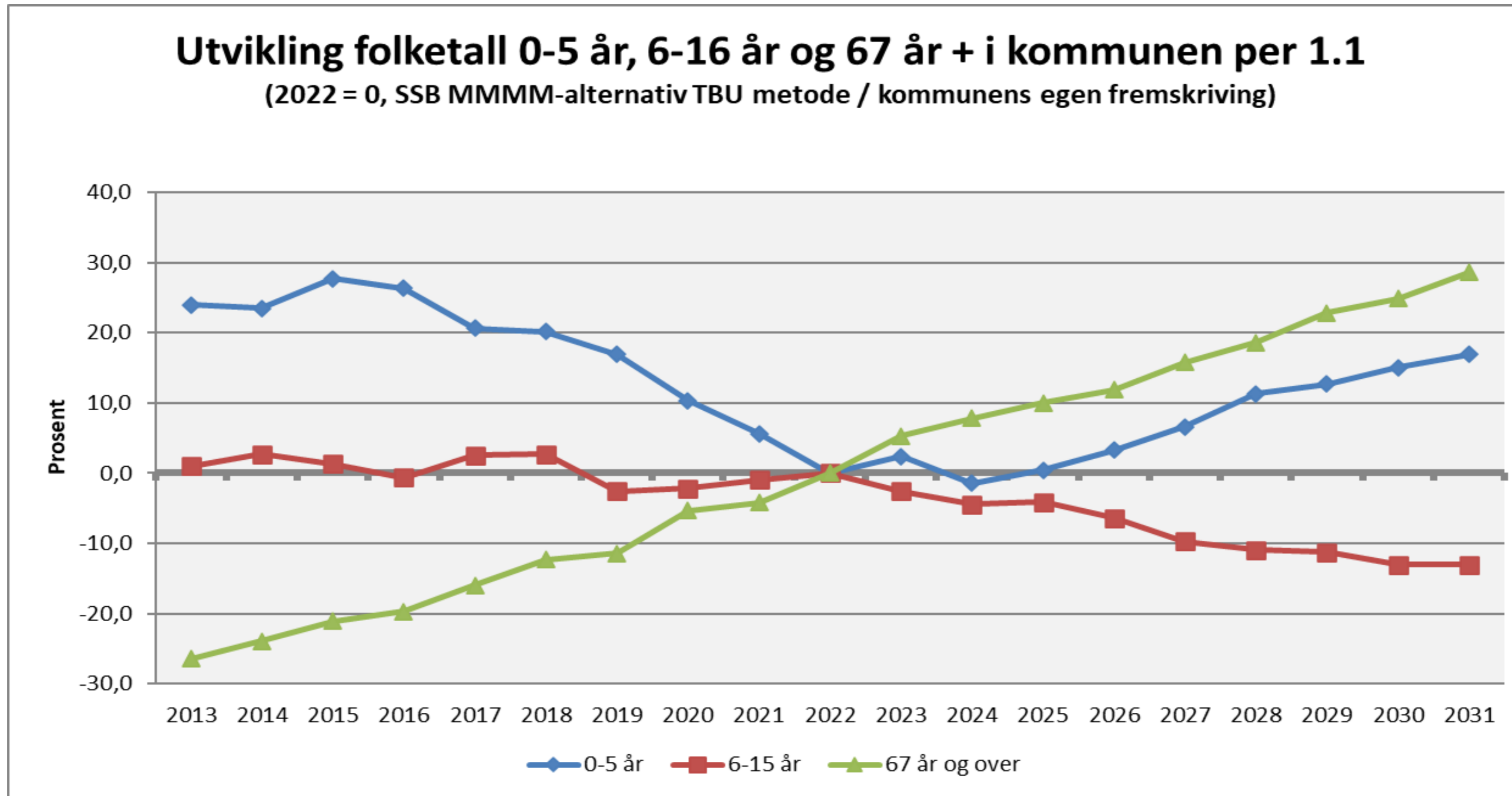
Det er lagt inn en nedbemanning i antall årsverk i perioden.

Øke priser på mat og SFO

Det foreslås å øke pris på mat i barnehagen og foreldrebetaling på SFO.

Oppvekst

Oppvekst

Eksterne rammefaktorer

- ✓ Flyktninger - sterk økning i antall, kostnader og inntekter fra staten balanserer godt
- ✓ SFO- redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid 1. og 2.trinn
- ✓ Barnehage - redusert makspris fra 3000 kr til 2000 kr
- ✓ Sterk lønnsvekst i høyskolegruppene
- ✓ Økte refusjoner fra andre kommuner

Oppvekst

Lokale rammefaktorer

- ✓ Helårsvirkning av nedbemanning med 10 årsverk i skole, 3 i barnehage og 1 årsverk i oppvekst.
- ✓ Helårsvirkning av sammenslåing Solhaug og Lindormen barnehager.
- ✓ Flere barn/elever med store og kostnadskrevenende hjelpebehov
- ✓ Nedgang kostnader til skoleskyss pga. redusert antall skysselever
- ✓ Økte kostnader leasing og lisenser av PC og læringsbrett
- ✓ Sterk økning overføring private barnehager
- ✓ Økte kostnader barnevern på grunn av kostbare plasseringer
- ✓ Fortsatt mange enkeltvedtak om spesialundervisning, men færre årsverk.

Oppvekst

Innsparingsforslag i budsjettet

- ✓ Reduksjon i ledelse og administrasjon
- ✓ Nedbemanning ansatte i skole og barnehage
- ✓ Legge ned elevkantina på Kirkelund
- ✓ Redusere driftsposter (bla. lærebøker og andre innkjøp)
- ✓ Søke om eksterne midler til prosjekter
- ✓ Øke prisen på mat i barnehagen
- ✓ Øke satsen på foreldrebetaling SFO
- ✓ Ikke fortsette med løpende opptak i barnehage

Helse og mestring

De viktigste driftsendringene for 2024

Kraftig økte lønnskostnader

Økning fastlønn og faste turnustillegg, .

Ressurskrevende brukere

Det gis ingen refusjon for brukere etter 67 år.
Ekstra kostnad 4,5 mill i 2024.

Lagt inn generelt kutt

Dette må jobbes videre med.

Stor endring i demografien

Vi lever lenger og har behov for mer tjenester.

Omsorgstrappen blir viktig

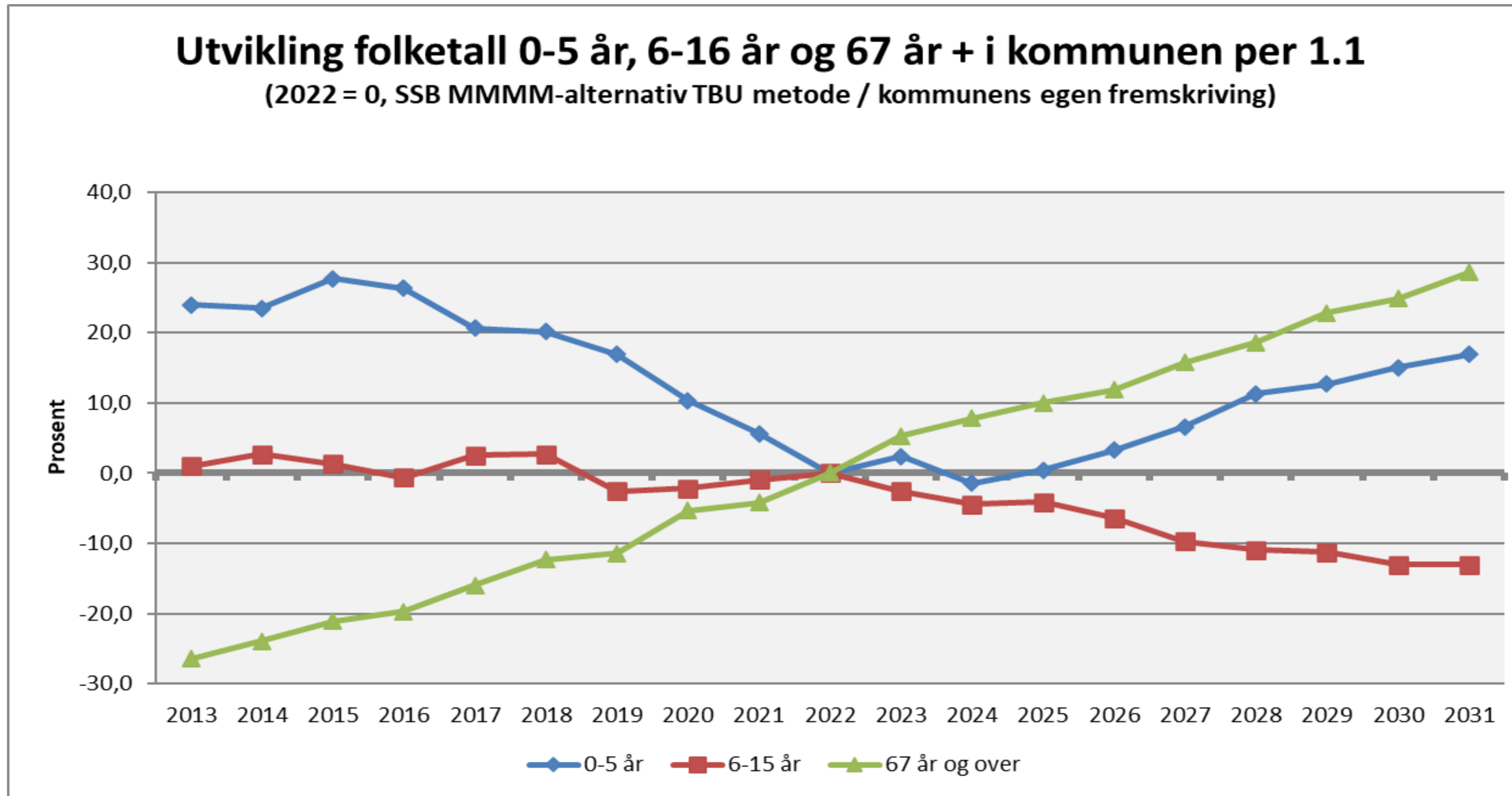
Det blir stadig viktigere å sette inn tiltak tidlig, og dreie mot tjenester i hjemmet.

Lovpålagte oppgaver må prioriteres

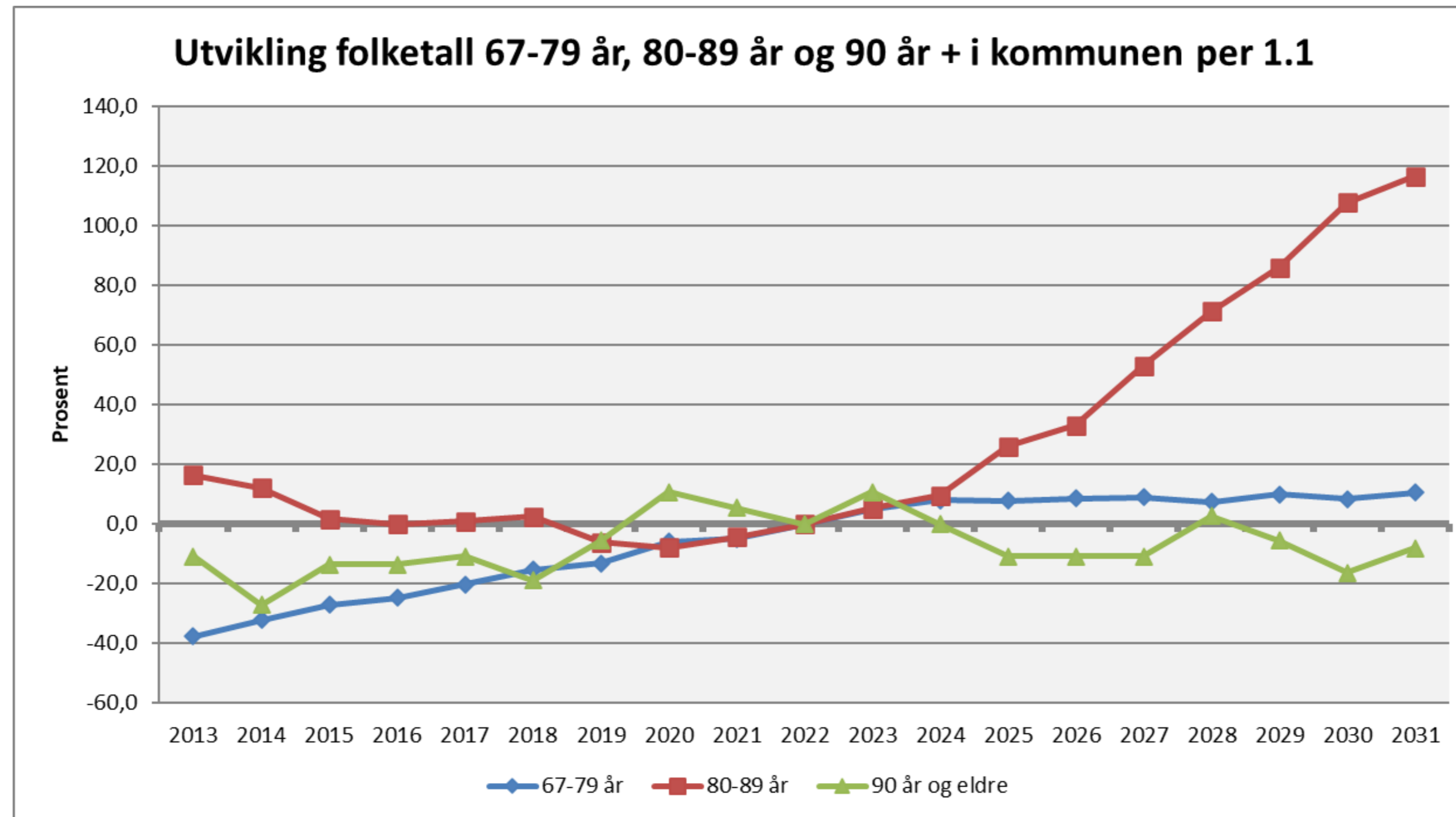
Lovpålagte oppgaver må fortsatt prioriteres.

Helse og mestring

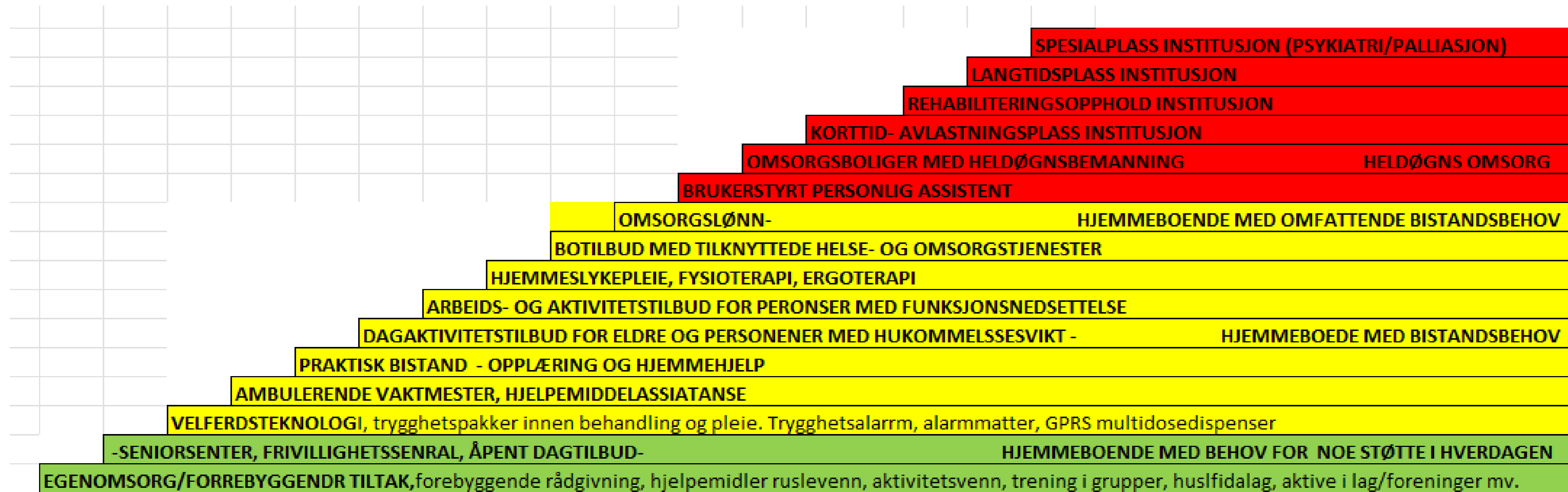
Helse og mestring

De viktigste driftsendringene for 2024

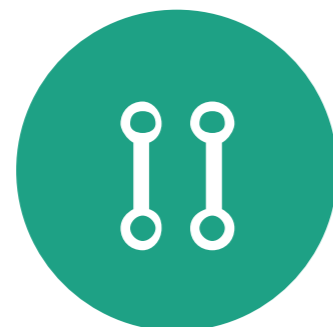
Helse og mestring

De viktigste driftsendringene for 2024

Samfunn

De viktigste driftsendringene for 2024

Drift og vedlikehold

Ingen økning til vedlikehold. Erstatte ikke driftstekniker som har sluttet i løpet av 2023.

Stor økning i gebyrer

Kommunale gebyrer øker betydelig.

Økte kostnader Torggården

Hoveddelen av kostnader knyttet til Torggården er lagt til Samfunn.

Stab samfunn

Erstatte ikke rådgiver internkontroll og politisk sekretariat som slutter i 2023.

Kultur og bygdebok

Det er lagt inn kutt i kulturstilling og bygdebokforfatter.

Samfunnsutvikling

Holstafåsen, Koffeldåsen, Solhaug barnehage, renseanlegg

Selvkostområdet

Gebyrene øker totalt med 65,5% for 2024

65%

De kommunale gebyrene vil øke med 65% for 2024. Dette skyldes i all hovedsak at ikke faktureringen for vannproduksjon er økt i takt med kostnadene for Askim kommune / Indre Østfold kommune. Dette er nå avdekket, og vil føre til en stor økning i avgiften innbyggerne i Skiptvet må betale (øker 121,6%).

Fremtidige større investeringer er ikke tatt med. Statsforvalteren overtar som tilsynsmyndighet når rensebehovet for kommunen overstiger 2.000 PE, som vil inntreffe senest når Koffeldåsen bygges ut. Dette vil høyst sannsynlig kreve større investeringer i kommunens renseanlegg, og dermed legge ytterligere press på gebyrene i årene fremover.

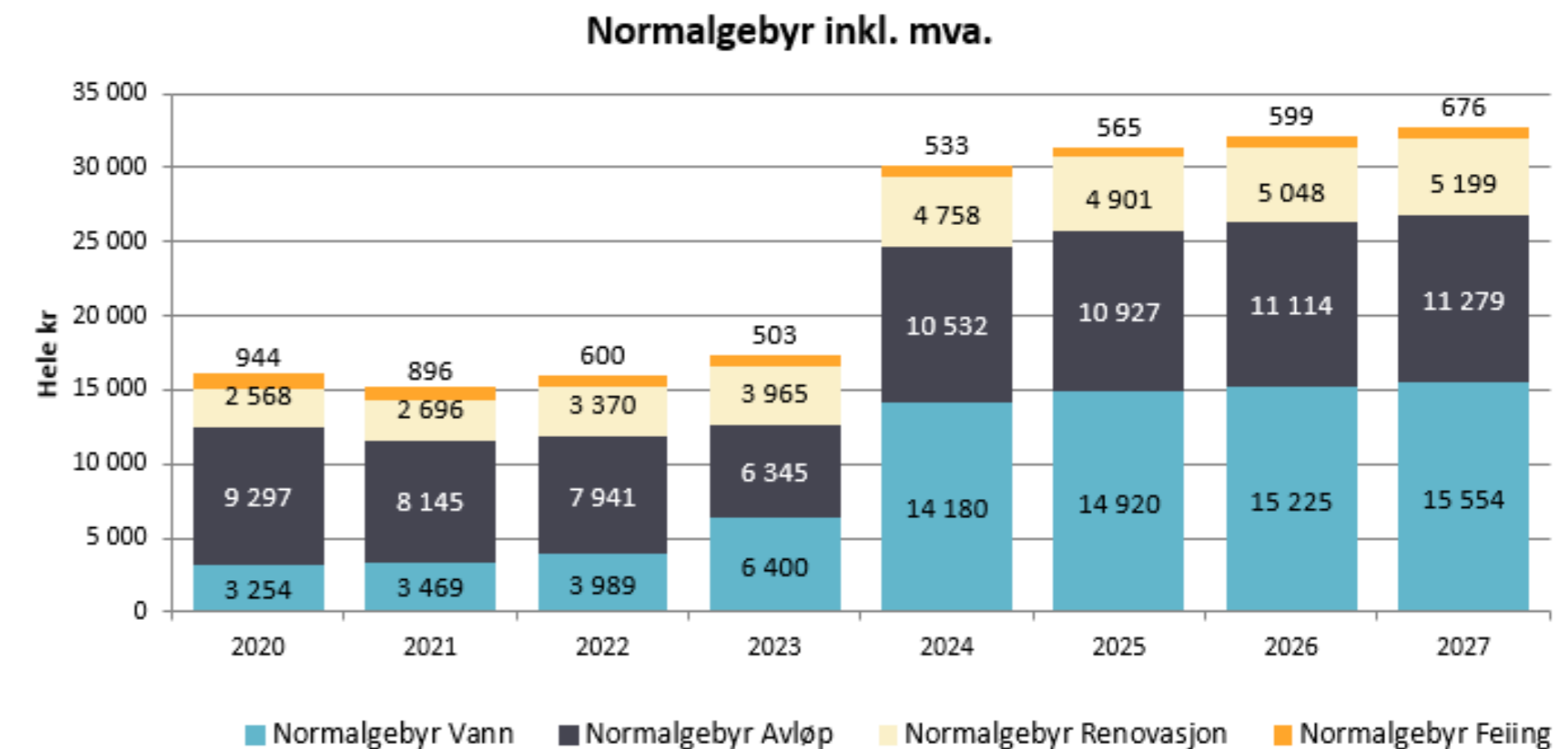

Økning for en normalhusstand

Gebyreksempler for vann og avløp er basert på et årlig vannforbruk på 120 kubikkmeter.

2023: 19.553

2024: 32.361

Torggården

Hvordan påvirker **Torggården** budsjettet for 2024?

Kostnader og inntekter for Torggården-bygget har ikke ligget inne i budsjettet for 2023, men er lagt inn i 2024.

Den største summen som er lagt inn er 3.000.000 kr til å dekke differansen på kostnader og inntekter på omsorgsleilighetene.

Dette gir redusert handlingsrom for andre tiltak.

Samfunn

Gjennomgang av kommunens bygg

Det utarbeides forslag til strategi for eierskap, forvaltning, bruk, drift og vedlikehold sett i sammenheng med fremtidige arealbehov og samfunnsutvikling.

I den politiske behandlingen av saken vedtok kommunestyret:

«I neste kommunestyreperiode nedsettes det et tverrpolitisk utvalg som sammen med kommunedirektør/eiendomsansvarlig i kommunen arbeider frem et strategidokument for kommunens eiendommer. Politisk sammensetning og utvalgets mandat gis av nytt formannskap for perioden 2023-27».

Kommunedirektøren foreslår derfor å avvente de fleste nye investeringer i påvente av dette.

Investeringer

Investering, samfunn	2024	2025	2026	2027
Nytt snøskjær	200.000	0	0	0
FDV Enøk-tiltak bygg	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000
SD / EOS / Adgangskontroll bygg	0	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Nes lense - flytepongtonger	0	1.000.000	1.000.000	0
P-plasser Torggården ved Familiekirken	1.300.000	0	0	0
Solhaug (barnehage), reguleringsplan	250.000	0	0	0
TOTAL	1.750.000	3.500.000	3.500.000	2.500.000

Investeringer

Investering	2024	2025	2026	2027
Oppgradring av stamnett (IT)	0	400.000	300.000	200.000
Gjøkeredet branntiltak	150.000	0	0	0
Aktivitetskjelleren, branntiltak	300.000	0	0	0
Borgund styrerbolig	0	4.950.000	0	0
Nytt journalsystem, helse	0	250.000	500.000	0
Renovering / garderobeforhold, helse	0	400.000	0	0
Medisinsk teknisk utstyr	0	300.000	0	0
TOTAL	450.000	6.300.000	800.000	200.000

Investeringer, selvkost

Investering	2024	2025	2026	2027
Renseanlegg, forprosjekt	1.000.000	1.000.000	0	0
Utslippstillatelse, bistand til søknad	250.000	0	0	0
Vannforsyning, vanntårn 3 rehabilitering	2.000.000	0	0	0
Vanntårn 1 og 2, perimetersikring	300.000	0	0	0
Ledningsfornyelse	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000
TOTAL	7.550.000	5.000.000	4.000.000	4.000.000

Nytt idrettsbygg

Investering 165 mill

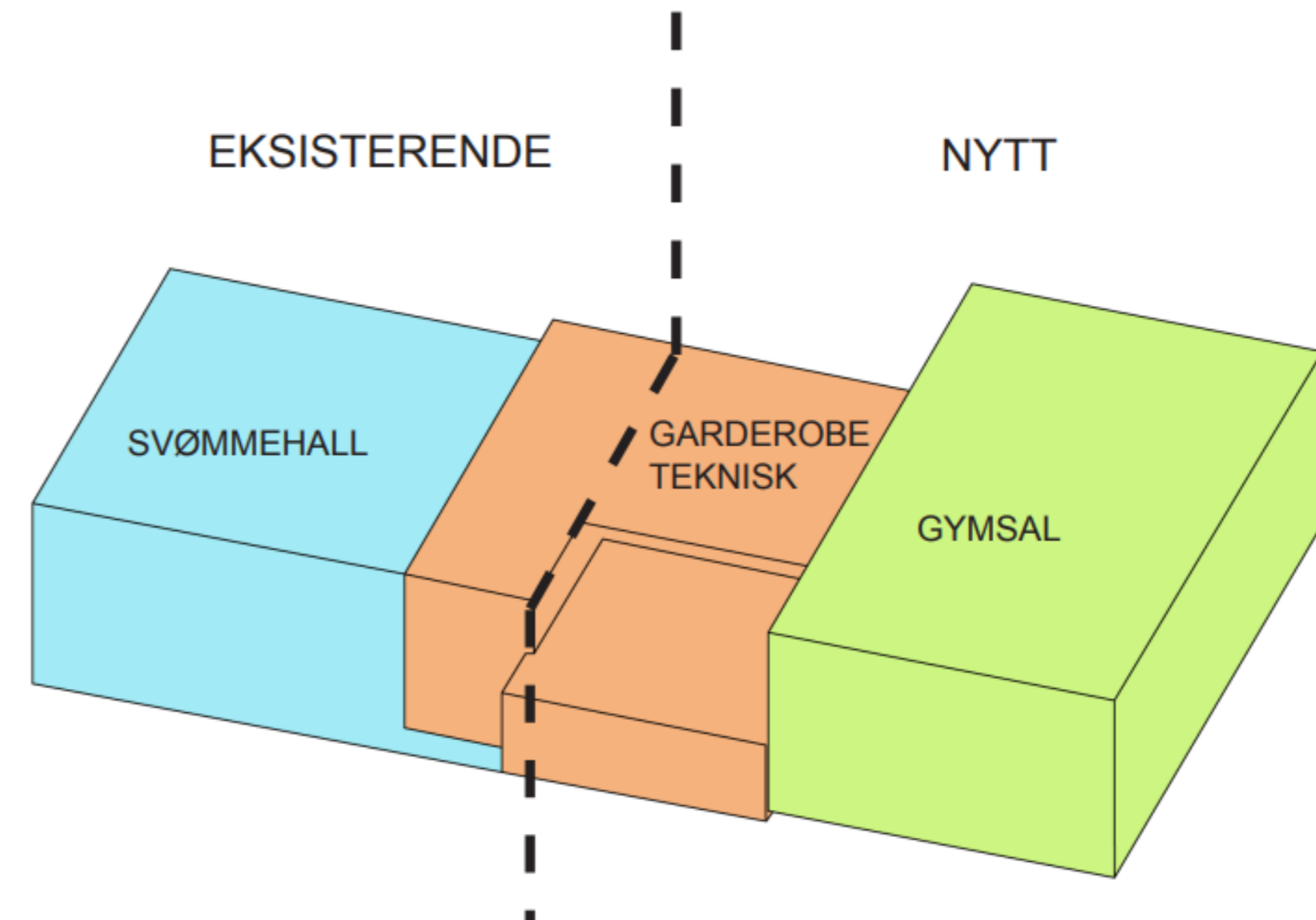
Årlige renter og avdrag = 12,4 mill

Det er lagt inn 15 mill til oppstart 2027.

En investering på 165 mill kroner fører til at driftsbudsjettet blir belastet med 12,4 mill. Det vil si at vi må redusere andre satsninger med 12,4 mill kroner.

Eksisterende anlegg er i dårlig stand, og dersom man ikke bygger nytt må det settes av penger til vedlikehold. Det er ikke gjort i budsjettet.

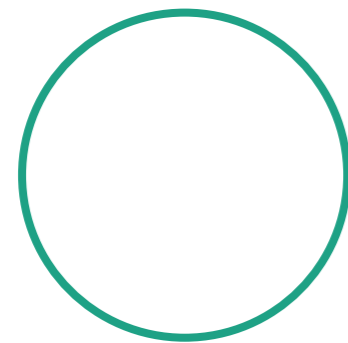
Eiendomsskatt?

Investeringer, totalt

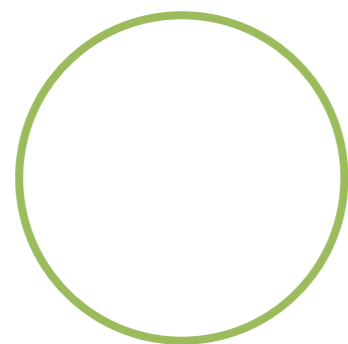
Investering	2024	2025	2026	2027
Forslag budsjett 2024, økonomiplan 2025-2027	14.740.000	14.800.000	8.300.000	21.700.000
Opprinnelig forslag økonomiplan	22.550.000	30.550.000	27.000.000	6.500.000
Tidligere vedtatt, ikke brukt	1.990.000	0	0	0
Endring låneopptak	-7.810.000	-15.800.000	-18.700.000	15.200.000

Veien fremover

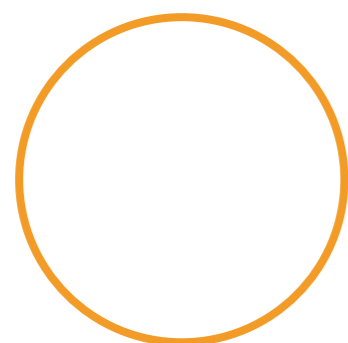
En økonomi i balanse

Det viktigste vi gjør nå er å få økonomien i balanse, slik at vi har rom for å gjøre det vi ønsker i fremtiden.

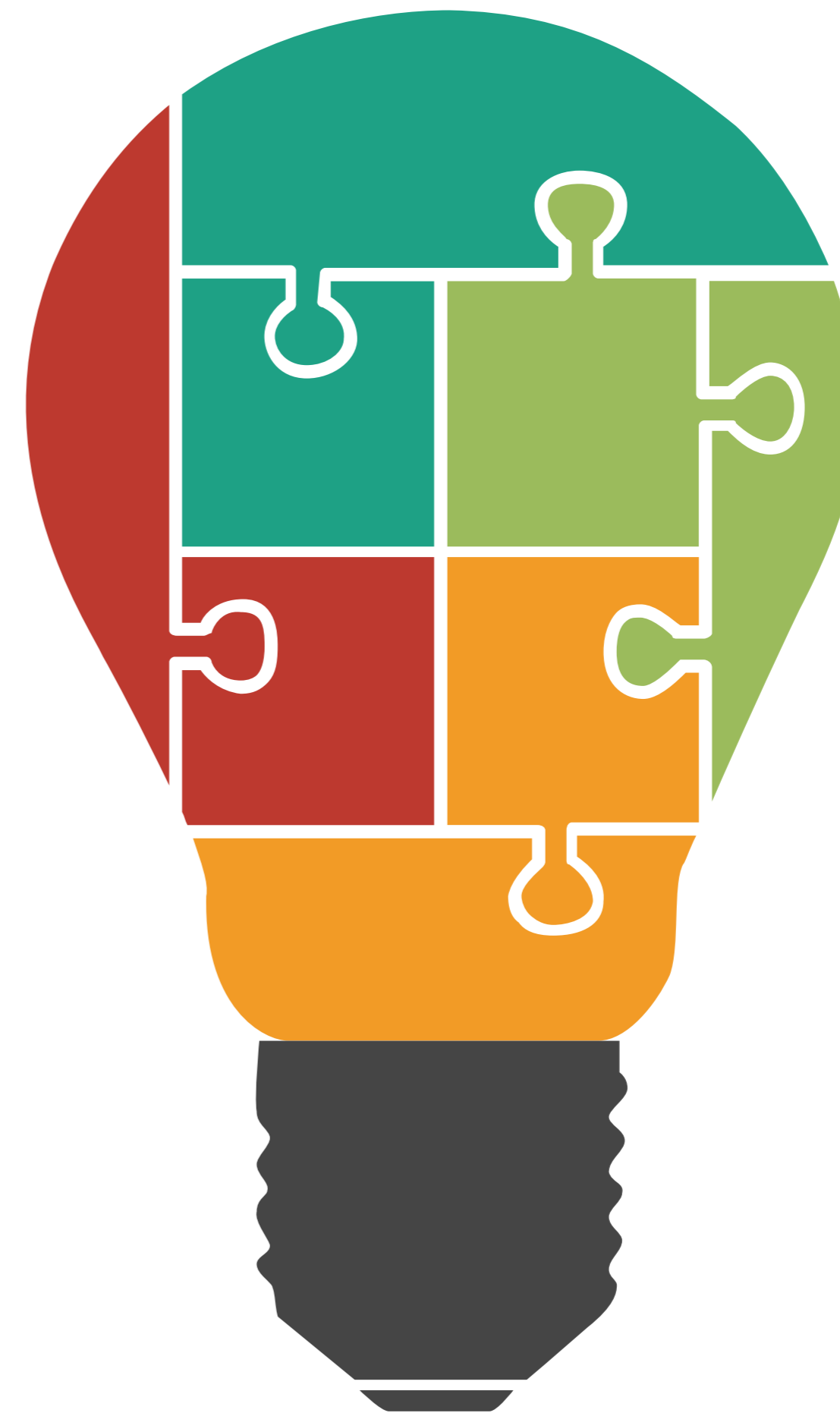
Gode offentlige tjenester

Mens vi jobber med økonomien skal vi fortsette å levere gode tjenester til innbyggerne.

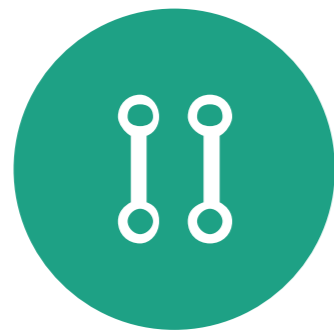
Samfunnsutvikling

Vi må også evne å utvikle samfunnet.

Våre verdier

fra samfunnsplanen

Trygg

tilby trygge og gode oppvekstsvilkår

Omsorgsfull

kvalitet og god service fra private og offentlige tjenester

Involvere

innbyggere, frivilligheten og næringslivet

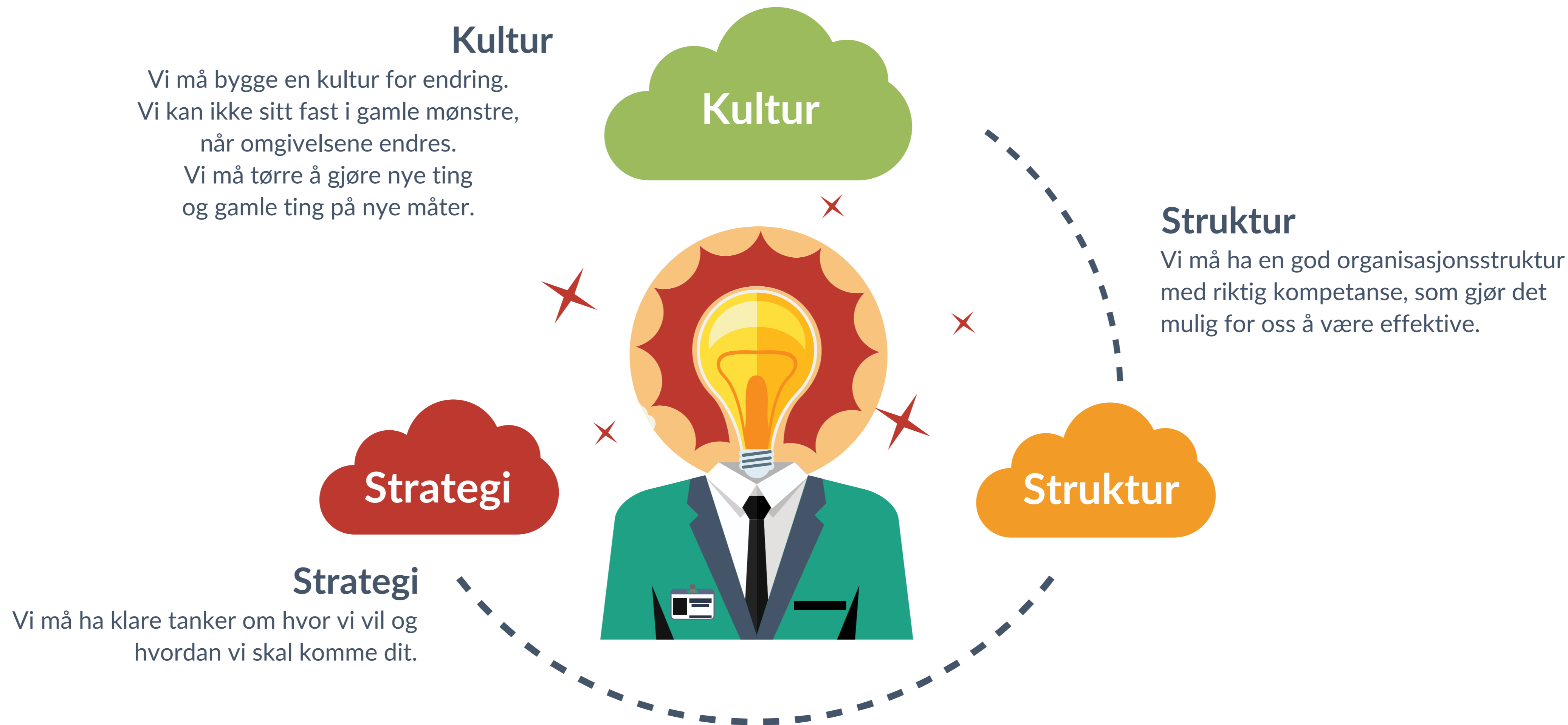

Nyskapende

oppmerksomhet på sentrumsutvikling, møteplasser, aktiviteter, næringsutvikling med bruk av kompetanse og teknologi.

Omstilling

Hva skjer nå?

14. november kl 18.00. Spørretime.

21. november Hovedutvalg - 28.11 Formannskap
Politisk behandling.

12. desember: Kommunestyret
Politisk beslutning.

**“For at tingene skal forbli som nå,
må vi forandre oss.**

Giuseppe Tomasi di Lampedusa , Leoparden

Romanen utspiller seg i tidsrommet fra Italias samling i 1860 og frem til 1910. Lampedusa forteller i denne romanen om det sicilianske fyrstehuset Salina i en tid der det gamle samfunnet må vike plass for det nye, og om de sosiale endringene dette medfører.

Det historiske perspektivet danner rammen rundt sentrale temaer som:
konfrontasjonen mellom forandring og varighet, eksistens og essens, kjærlighet, død og politisk makt.

